

Pedagogisk årsplan Eventyrstua barnehage 2023

Lørenskog
kommune

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. Innledning – Lørenskogbarnehagene	4
1.1 Vårt verdigrunnlag	5
1.2 Presentasjon av Eventyrstua barnehage	6
2. Barnehagens innhold og oppgave	7
2.1 Omsorg	7
2.2 Lek - vennskap	8
2.3 Danning og læring	10
2.4 Barns medvirkning	13
2.5 Barnehagens digitale praksis	14
2.6 Barnehagens språkmiljø	15
2.7 Barnehagens psykososiale miljø	16
2.8 Forebygging av seksuelle overgrep	16
2.9 Bærekraftig utvikling	16
2.10 Kosthold	17
2.11 Trygg i Barnehagen	17
3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	18
4. Samarbeid	19
4.1 Samarbeid hjem og barnehage	19
4.2 Overganger	21
4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen	22
5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd	22
5.1 Progresjonsplan - fagområdene	23

Forord

Ifølge lov om barnehager skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen skal arbeide med omsorg, danning, lek og læring. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem.

Årsplanen skal også gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg og skal følge kalenderåret.

En felles mal for årsplan for de kommunale barnehagene skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i alle Lørenskogbarnehager for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i barnehagene i Lørenskog.

Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av:

- Lov om barnehage.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Kommuneplan for Lørenskog og Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026.
- Lørenskogs standarder for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Barnehagens vedtekter.
- Lørenskog kommunes verdier.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Det skal være et arbeidsverktøy for ansatte. Det er for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning. Hver enkelt barnehage avgjør hvilke andre konkrete planer de ønsker å utarbeide for kortere eller lengre perioder.
- Gjennom årsplanen får foresatte et godt innblikk i barnehagens arbeid, og kan se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene og de overordnede målene. Dette gir foresatte en reell mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for barnehagemyndighetens tilsyn i barnehagen.
- Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Barnehagen ses på som en del av utdanningsløpet der lek, språk og god relasjonskompetanse er spesielle faglige utviklingsområder.

1. Innledning – Lørenskogbarnehagene

Nasjonale- og kommunale planer påvirker barnehagens arbeid. Kommuneplanen er Lørenskog kommunes overordnede styringsdokument for oppvekst og utdanning og angir følgende mål for barnehage:

Mål:

- Barnehagene og skolene forebygger, stopper og følger opp utestenging, mobbing og uheldige samspillsmønstre.
- Det er riktig kapasitet og kvalitet i barnehage og skole.
- Tjenestetilbudet rettet mot barn, unge og familier er i tråd med føringer i barnevernreformen (oppvekstreformen)

Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026 handler om barnehagens pedagogiske virksomhet. Strategien omhandler fire hovedområder. Disse er basert på faglige vurderinger av dagens situasjon og vurderinger av hvilke trender og utviklingstrekk som vil prege samfunnsutviklingen for barnehage og skole i årene fremover - danning og læring, ledelse, inkludering og samarbeid.

For perioden 2023 skal kvalitetsutvikling i det pedagogiske arbeidet foregå hovedsakelig innenfor områdene:

- Språk – «Ord som gror» - danning, lek og læring
- «Trygg i barnehagen» - tidlig innsats og pedagogisk ledelse og kompetanseutvikling
- Kosthold – «Sunnere barn»
- Digital kompetanse – utjevne sosiale forskjeller og inkludering

Områdene blir konkretisert senere i planen.

1.1 Vårt verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger inngår i personalets pedagogiske drøftinger.

Barnehagens verdigrunnlag bygger blant annet på:

- «Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi» (Lov om barnehager).
- «Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» (Rammeplan for barnehagen)
- «Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet» (Rammeplan for barnehagen)

Lørenskog kommunen har tre verdier som gjelder for alle ansatte i kommunen. Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester.

VÅRE VERDIER OG HVA DET BETYR FOR OSS:

◆ **ÅPEN**
◆ **TROVERDIG**
◆ **ENGASJERT**

Åpen:

Vi møter innbyggerne og hverandre med åpenhet, tillit og toleranse.
Vi er romslige og gir plass for forskjellighet.

Troverdig:

Vi holder det vi lover.
Vi behandler alle profesjonelt.
Vi gir presis og objektiv informasjon.

Engasjert:

Vi engasjerer oss faglig og personlig og streber etter å utgjøre en forskjell.
Vi er fleksible og forandringsvillige, og setter pris på nye ideer og initiativ.

1.2 Presentasjon av Eventyrstuabarnehage

Eventyrstua barnehage er en 4-avdelings kommunal barnehage på Rasta i Lørenskog. Navnet har den fått fordi den ligger i et bo-område der veier og boligfelt har tilknytning til norske folkeeventyr. I tillegg står navnet godt til vår visjon; «Magisk for barn». Barnehagen har 4 aldersinndelte avdelinger: Hestehoven og Hvitveisen er for barn i alderen 1 – 3 år, mens Smørblomsten og Blåklokka er for barn i alderen 3- 6 år. Til sammen er det 69 barn i barnehagen. Vi prøver å samle ett til to alderstrinn på en avdeling. Dette for å best kunne organisere rommet; «den tredje pedagogen» ut fra det som inspirere den aktuelle aldersgruppen og for lettere å kunne jobbe prosjekterende over tid.

Eventyrstua barnehage har en pedagogisk plattform inspirert av Reggio Emilia – filosofien. Loris Malaguzzi; grunnleggeren av førskolevirksomheten i den italienske byen Reggio Emilia, er internasjonalt anerkjent for sitt arbeid. Malaguzzi brukte uttrykket " pedagogy of listening " for å beskrive det å lytte til og ha respekt for andres tanker. Malaguzzi sto for en etikk preget av vennlighet, og med åpenhet for andres ståsted og erfaringer.

Det er en pedagogisk arbeidsmåte, forankret i et humanistisk livssyn som bygger på en sterk tro på menneskets mulighet og en overbevisning om at alle barn er født kompetente med en sterk innebygget drivkraft til å utforske verden; at barn vil og kan. Vi inspireres av denne filosofien og tilpasser og utvikler den i vår barnehage. Dette gjør vi ved å studere Reggio Emilia - filosofien og reflektere rundt våre verdier og holdninger.

Eventyrstua barnehage Facebook

Visjon: Eventyrstua barnehage – magisk for barn!

Visjonen bygger på følgende sentrale erkjennelser:

Reggio Emilia pedagogikken: "Et barn har hundre språk, hundre måter å tenke på, å leke på og å snakke på. Et barn har hundre språk, men blir frarøvet 99". Barnehagens oppgave blir da å hjelpe, inspirere og skape trygghet i å kunne uttrykke seg på mange ulike måter. Visjonen skal nås gjennom et godt tilrettelagt pedagogisk tilbud med omsorg, aktivitet og samspill der leken er i sentrum. Personalet er "sporfinnere"; noe som betyr at vi søker å se og høre hva barna er opptatt av og at barnas interesser og nysgjerrighet fører til små og store prosjekter. Vi legger også ut spor som kan inspirere barna. Dette med utgangspunkt i rammeplanen og det som til enhver tid skjer rundt oss.

Utviklingsprosjekter 2023:

- Delta på kommunens satsningsområde «Trygg i barnehagen» - tidlig innsats og pedagogisk ledelse og kompetanseutvikling.
- Høsten 2022 deltok vi på kommunens satsningsområde «Standard for arbeid med flerspråklige barn». Dette videreføres i 2023 og utvides med deltagelse i en pilot rettet mot en god barnehagestart for sårbare flerspråklige barn og familier.
- Grønt flagg med fokusområde på gjenbruk. Nytt av året er at vi i samarbeid med FAU har laget en byttestasjon for klær og sko. Med barn og ansatte vil vi i løpet av vinteren og våren sette i gang med et bie – prosjekt der fokus er på hvordan vi kan ta vare på pollinerende insekter.
- Reggio Emilia – tankegangen: Denne vektlegger at det er tre pedagogiske faktorer i barnas miljø; barnet selv, den voksne og det fysiske miljøet (rommet). Vi jobber med å heve kompetansen vår på alle områdene og har spesielt fokus på prosjekterende arbeid og pedagogisk dokumentasjon. Vi jobber også med å etablere et nettverk på Romerike for barnehager som jobber etter Reggio – filosofien.

2. Barnehagens innhold og oppgave

2.1 Omsorg

Alle barn blir sett og får hjelp og støtte til det de har behov for. Omsorg handler både om forholdet mellom barna og personalet og barnas omsorg for hverandre.

Omsorg

I rammeplanen av 1.august 2017 sies det at «*Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring*». Å skape nære og gode relasjoner mellom barn og ansatte og barna mellom, ser vi på som svært viktig.

Vi jobber ut fra prinsippet om å være **større, sterkere, klokere og god:**

Større	Sterkere	Klokere	God
Å få trygge barn fordi de opplever at vi voksne klarer å organisere, planlegge, forberede og har kontroll over situasjoner.	Barn kan lett bli stresset, redde, sinte og forvirrede. Vi skal ikke bli det. Det vil si: Vi skal være sterkere følelsesmessig enn barna.	At vi forstår barnas følelser. At vi møter og bekrefter disse følelsene, slik at barna kan utvide egen følelses-forståelse.	Selv om vi må sette grenser for et barn, skal det allikevel oppleve oss som vennlige og snille. «Det kjærlige nei».

Vi tilstreber å være tilgjengelige og sensitive voksne, og ha en «lyttende pedagogikk». Dette krever både fysisk og psykisk tilstedeværelse i barnas hverdag – hele tiden, og skal vises i vår holdning, organisering og væremåte ovenfor barna. Vi legger stor vekt på å være tydelige og forutsigbare voksne som makter å gi omsorg, grenser og trygghet ut fra det enkeltes barns behov, noe som også er en viktig forutsetning for å bidra til barnets danning.

Tilrettelegging for ro og hvile:

De yngste barna sover i egne vogner, enten ute i soveskuret eller på plattingen foran avdelingen. Foreldre tar med det som trengs av poser, tepper, kosedyr m.m. Det er utarbeidet egne sikkerhetsrutiner som blant annet innebærer at det alltid er en voksen til stede i vognskuret når barna sover.

Alle trenger å ha rolige stunder i løpet av dagen. Dette kan være å lytte på lydbok, bli lest for, leke og ha ulike aktiviteter i små grupper, oppleve ro på tur i skogen m.m.

2.2 Lek - vennskap

Barn deltar i variert lek der de utvikler kompetanse og danner gode relasjoner.

I barnehagens plan for arbeid med det psykososiale miljøet settes det stort fokus på voksenrollen. [Du kan lese planen her.](#)

De voksne er nære både fysisk og psykisk og sikrer at alle barna er inkludert i lek og aktivitet. Personalet hjelper og støtter barn som ikke deltar i eller blir utestengt i lek, både ved å bli med som støtte og veileder i leken, men også ved å tilby annen aktivitet med en voksen, hvis barnet i en gitt situasjon opplever det til det beste.

Det er et uttalt mål at alle barn opplever vennskap og vi har fokus på å være venner, ikke på bestevenner. Med voksnes hjelp utvikler barna god lekekompetanse og alle barn skal inkluderes i aktivitet og lek. Vi deler mye i smågrupper og voksne er til stede for å støtte og veilede. Vi har fokus på å sette ord på tanker og følelser slik at barna lærer å tolke andres verbale og nonverbale uttrykk og selv får et språk for å uttrykke sine tanker og følelser. Personalet følger opp, støtter og veileder barna når konflikter oppstår. Vi har fokus på at involverte barn er delaktige i konfliktløsning. Vi lytter til hverandre og reflekterer sammen.

Lek skal ha en sentral plass i barnehagen. Leken fremmer utvikling og læring på alle områder; kognitivt, språklig, motorisk, sosialt og emosjonelt.

Leken har egenverdi og den har en viktig plass i barnas egen kultur. Gjennom leken får barn stimulert fantasi, språk, sanser og motorikk. Inntrykk og opplevelser bearbeides gjennom lek, vennskap etableres og gir erfaringer med hvordan andre reagerer i ulike situasjoner.

Det viktigste av alt; lek er glede – god lek er magisk!

Kvaliteten i barnehagens leke – og læringsmiljø har betydning for barns trivsel, språkutvikling og utvikling av sosial kompetanse.

Vi tilbyr et variert lekemiljø med et stort mangfold i aktiviteter, materiell og leker. Vi bruker mye gjenbruksmaterialer, dette er materialer som er kjønnsnøytrale og ikke definerte, de er inspirerende og bidrar til å skape engasjement og samarbeidsvilje, utforskning og læring. Leker og materiell er lett tilgjengelig. Barna opplever at de har medvirkning og kan velge.

Sansemotorisk utvikling

Barn gjør seg erfaringer med:

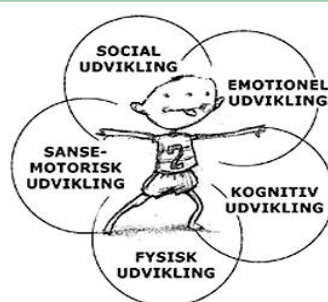
Å bruke sine sanser
 At sansning og bevegelse hører sammen
 Samordne bevegelse og sanser
 Hva sanser betyr i hverdagen
 Varierende sansemotoriske opplevelser
 Utforske og oppleve- gir forståelse av omverdenen
 Ballanse, rytme, reaksjon, romorientering, tilpasse kraft, øye-hånd - fot koordinasjon
 Egne erfaringsbilder

Emosjonell utvikling

Barn opplever/erfarer:

Glede
 Lyst
 Å ha mot
 Å ha lyst
 Engasjement
 Spenning
 Trivsel
 Mestring
 Empati
 Verdier
 Barna opplever selvfølelse, selvhevdelse og identitet skaping
 Får erfaringer på sitt eget følelsesmonster
 Bearbeider inntrykk, opplevelser og følelser

BARNES UTVIKLING GJENNOM LEK

Sosiale utvikling

Barn gjør seg erfaringer med:

Å lytte
 Å utvise toleranse
 Å gjøre kompromisser
 Å ta beslutninger sammen med andre - samarbeide
 Å ta ansvar sammen med andre
 Å gjøre noe sammen med andre
 Å ha brukt for andre -
 Gode relasjoner- få venner
 Sosial samhandling/tilegne seg sosiale ferdigheter
 Være en del av et felleskap

Fysisk utvikling

Barn gjør seg erfaringer med:

Å tilegne seg nye bevegelsesmønstre
 Å forbedre bevegelsessansingen og kroppsbevisstheten
 Å bli mer nøyaktig og smidig i bevegelsen - kroppsbeherskelse
 Å kunne tilpasse bevegelsen etter varierende ytre forhold
 Å bli mer stabil i forhold til forstyrrende elementer
 Forskjellige former for fysisk anstrengelse, koordinasjon, styrker muskulatur og teknikk

Styrker de grunnleggende bevegelsesmønstre (krype, kravle, henge, løpe, hoppe, kaste, ballansere, skli osv.)
 God psykisk helse

Kognitiv utvikling

Barn gjør seg erfaringer med:

Å bruke fantasien, improvisasjon og skaperevnen
 Å tenke seg om
 Å gjøre valg og handle
 Å vurdere seg selv
 Å vurdere løsninger/strategier
 Konflikt håndtering
 Å legge planer
 Ta andres perspektiv
 Språklig forståelse
 Oppøve konsentrasjon
 Matematiske begreper
 Logisk og systematisk tenkning

2.3 Danning og læring

Danning bidrar til at barna forstår felles verdier og normer som er viktige for demokratisk fellesskap. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positiv selvforståelse. Barna opplever et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Danning

I rammeplanen av 1.august 2017 står det: «*Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap*». Dannelsingsbegrepet er sentralt i Reggio Emilia – filosofien. Den grunnleggende ideen er at barn lærer gjennom å konstruere sin egen kunnskap i samhandling med andre barn, omgivelsene sine og kompetente, nysgjerrige voksne. Barnet har alle muligheter for utvikling boende i seg. Det fordrer et godt samspill mellom «de tre pedagoger»:

- **Barnet** selv som aktivt, kreativt og forskende.
- **Pedagogen** som den medforskende voksne som tilrettelegger, deltar og gir støtte og trygghet.
- **Rommet** som det fysiske miljø som skal inspirere til et spennende og utfordrende leke/læringsmiljø.

Barnehagens mål:

- Barna gjør gode erfaringer med å være en aktiv deltaker i et demokratisk fellesskap.
- Barna opplever at deres tanker, meninger og opplevelser blir respektert og tatt på alvor.
- Barna skal ha mot og trygghet til å «være seg selv» og ta selvstendige valg.

Dette gjør vi:

- Vi bidrar og gir støtte til barnas positive selvforståelse og identitetsutvikling.
- Vi støtter og hjelper alle barn til å tørre å uttrykke sine tanker, behov og meninger.
- Vi lar barna være med på beslutninger om hvordan deres hverdag skal se ut.
- De voksne er bevisste rundt hvor og hvordan forslag og ideer fra barna kommer frem, slik at over tid vil hvert enkelt barn oppleve at sitt forslag og ide vinner frem.

Læring

Læring skjer hele tiden i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning. «*Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektivet og få ny innsikt*» (Rammeplanen av 01.08.17). Dette stiller krav til personalet om å være støttende og ha en anerkjennende holdning til hvert barns læringsprosesser. Kvaliteten i barnehagens leke – og læringsmiljø har betydning for barns trivsel, språkutvikling og utvikling av sosial kompetanse. Vi har fokus på å tilby andre ting enn hjemmet, det skal være et mangfold i aktiviteter, materiell og leker. Vi tilbyr barna mye natur – og gjenbruksmateriell som stimulerer utforskning, kreativitet og samarbeid på en annen måte enn definerte leker. De lekene barna vet hva er, blir lett kun dette.

Barnehagens mål:

- Barna viser skaperglede, undring og utforskertrang.
- Personalet viser engasjement og støtter aktivt opp under barnas initiativ.
- Personalet ser og følger barna i deres spirende og undrende interesse.

Dette gjør vi:

- Personalet støtter barnas nysgjerrighet og vitebegjær.
- Vi er bevisste på at sosiale relasjoner har stor betydning for læring.
- Vi forsøker å gi barna en positiv holdning rundt det å «øve seg», og stolthet rundt det det «å klare»

Inkluderende fellesskap

Loris Malaguzzi: «*Det er ikke likheten som hjelper oss å bli demokratiske, men det å ønske det ulike velkommen. Vi er alle ulike – og det kan bli en verdi.*»

Rammeplanen s 23: «*I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.*»

Alle barnehager og skoler i Lørenskog kommune skal utarbeide en lokal plan for arbeid med psykososialt barnehagemiljø, se punkt 2.7.

Eventyrstua er en flerkulturell barnehage. Barna blir kjent med hverandre, leker og kommuniserer på tvers av språklig og kulturell bakgrunn.

Barnehagens mål:

- Barna skal opparbeide en aksepterende holdning til menneskers ulikhet.

Dette gjør vi:

- Reflekterer videre over egen praksis i forhold til ulike typer mangfold. Personalet har blant annet deltatt på kurset «Kjønns mangfold, seksuell orientering og inkluderende praksis» ved «*Rosa kompetanse*».
- Har større bevissthet rundt hvilken barnelitteratur vi tilbyr barna.
- Følger opp planen vi har utviklet for å forebygge mobbing.
- Vi bruker bilder (foto) for å vise foreldrene hva barna gjør i barnehagen. Dette er spesielt viktig for de foreldrene som har begrensede norskkunnskaper.
- Vi markerer FN- dagen og morsmålsdagen, i tillegg til jul og påske og 17.mai, eventuelt også andre lands høytider når dette er aktuelt. Rammeplanen s 55: «*...barnehagen skal bidra til at barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen.*»
- Samarbeider med kommunens migrasjonspedagog.
- Leker og materiell er inspirerende og bidrar til å skape engasjement og samarbeidsvilje.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling (R.pl s 10). Vi bruker mye gjenbruksmaterialer og naturmaterialer i lek. Dette er materialer som er kjønnsnøytrale og ikke definerte. Det kan bli til hva som helst og er ikke låst i en forestilling om at det er gutteleke eller jenteleke.

2.4 Barns medvirkning

Barnehagen ivaretar barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna får gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Det at barn har rett til å bli anerkjent som frie og ansvarsfulle deltakere, er sentralt både i Reggio Emilia - filosofien og i barnehageloven.

Barna i Eventyrstua barnehage får være med på å ta avgjørelser som påvirker deres hverdag; hva de skal leke med, hvilke aktiviteter de vil engasjere seg i, hvor de vil gå på tur osv. De får også ta del i praktiske gjøremål i løpet av dagen.

Å gi barna medbestemmelse, vil bidra til at barna erfarer at deres stemme har en verdi, og de opplever at de er en del av et demokrati. Barna legger ut spor som den voksne kan se og jobbe etter. Eksempelvis er noen barn veldig opptatt av småkryp, da kan den voksne bygge opp under dette temaet. De voksne kan også legge ut spor og se om de vekker barnas interesse. Å være en god sporfinner krever at den voksne ser og observerer barna og klarer å sette fokus på det som er sentralt og betydningsfylt for barna, det være seg stort eller lite.

Barnehagens mål:

Tilrettelegge rommene slik at barna kan finne fram til meningsfulle aktiviteter. Hvis et barn skal kunne velge, må det kjenne mulighetene.

- Ha materiell som gir barna mulighet til å skape interessante sammenhenger.
- Leker og materiell er lett tilgjengelig. Barna opplever at de har medvirkning og kan velge.
- Gi barna kjennskap til ulike måter de kan bruke for å uttrykke sin forståelse og sine tanker.
- Rette vår oppmerksomhet mot noe konkret og betydningsfullt (barnas spor), for å fremme barnas aktive medvirkning og det enkelte barns perspektiv.
- Ha barna med på planleggingen og organisering av aktiviteter og arrangementer.
- Gi barna ansvar og oppgaver de kan mestre eller vokse på.

Dette gjør vi:

- Vi hjelper barna til å sette ord på følelser og inntrykk.
- Vi tar barna på alvor; vi bruker anerkjennende kommunikasjon.
- De voksne deltar i leken på barnas premisser.
- Smørelunsj der barna selv får velge mat og smøre selv.
- Barna får delta i tilberedelse av enkel mat og frukt, ordensbarn etter tur.
- Barnesamtaler med de to eldste aldersgruppene, der de får si sin mening (barnas brukerundersøkelse). Disse gjennomføres tidlig høst slik at det som kommer frem i samtalene kan jobbes med utover året.
- Vi jobber med å skape en god struktur i hverdagen for å gi rom for barnas innspill. Planer styres i stor grad av barnas interesser og behov.

2.5 Barnehagens digitale praksis.

Barnehagenes digitale praksis bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtter dette opp om barnas læringsprosesser. Det oppfyller også rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Alle avdelingene har nettbrett (ipad) til barnas bruk. Tilgangen på apper begrenses av personalet slik at det er pedagogiske apper barna har tilgang på. De sitter sammen og hører på digitale bøker, de tegner og fargelegger. De bruker matematikkspill der tall og regning blir gøy. Barna bruker internett sammen med voksne og søker på ting man lurer på og vil undersøke. For barn med norsk som andrespråk brukes appen «Språkkista», der oversettes de norske ordene til et valgfritt språk

Barna bruker iPaden til å ta bilder (både inne og ute) og bildene kan brukes i månedsbrev og henges opp på veggen. iPaden kobles til det digitale mikroskopet og barna bruker mikroskopet til å undersøke det de har rundt seg og seg selv mens de ser bildene på iPaden. Stop motion appen brukes for å lage stop motion filmer der barna bruker fantasien til å lage en film ved å ta bilder og å flytte på objekter.

Annet verktøy vi har og bruker er digitalt mikroskop, roboter, prosjektor, overhead, musikkanlegg, mikrofon og høyttalere.

Digital dømmekraft.

Vi følger rådene i kommunens felles styrende dokument; «IKT og barn». [Du kan lese planen her.](#)

- Vi er bevisst på bildebruk og etikken rundt hva man tar bilder av. Dersom noen sier nei, så tar man ikke bilder av dem. Dette er også veldig viktig at barna lærer og respekterer.
- Vi har fokus på bilder som viser aktiviteten, ikke personen.
- Personalet er bevisste i forhold til bildebruk på Instagram og Facebook.
- Vi tenker på hva vi setter på av film og musikk.
- Appene er alderstilpasset og de voksne følger med på hva barna spiller.
- iPad skal ikke være en «barnevakt», men er et pedagogisk verktøy.

Styrende dokument Compilo ID [17610IKT og barn](#)

2.6 Barnehagens språkmiljø

Barnehagen er bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill støttes barna i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen anerkjenner og verdsetter barnas ulikekommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.

- Vi er bevisste barnas "hundre språk" og gir rom for ulike uttrykksformer. «*Håndens erfaring gir tanken mening*».
- Vi oppmuntrer til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme og fabulere med hjelp av språk og sang.
- Vi bruker høytlesing, rim, regler, sanger og ulike musikkjangere daglig.
- Vi arbeider med mindre grupper, noe som gjør det enklere for alle å komme til orde og være delaktig.
- Vi benytter oss av ulikt språkstimulerende materiell. Barnehagen bruker for eksempel Språkkista som inneholder spill, magnetavle, veiledningshefte og cd med sanger, rim og regler.
- Vi bruker apper som for eksempel «Se og si», Polyino, Språkkista 2, Tegnordbok, og «Norske første ord».
- Vi bruker «Ord som gror – lek og lær» som et verktøy for å fremme arbeidet med språk. Permen gir ansatte teori og tips til språkarbeid. Vi bruker også språktestene her som et hjelpemiddel for å avdekke barnas språkutvikling og eventuell skjevutvikling.
- To av barnehagens pedagoger tar innværende år videreutdanning innen språk og språkutvikling.

Styrende dokument Compilo ID 5871 *Ord som gror – lek og lær*

2.7 Barnehagens psykososiale miljø

Barnas fysiske og psykiske helse fremmes i barnehagen. Barnehagen bidrar til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp.

Barnas selvfølelse støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Den aller viktigste faktoren for å gi det enkelte barn den støtte og veiledning det trenger, er voksne som tett på, som observerer og aktivt lytter til det barna uttrykker; verbalt og non – verbalt. Det er voksne som kjenner barna og som er oppriktig interessert i det enkelt barn. Mer om hvordan vi konkret jobber med dette, er nedfelt i barnehagens plan for arbeid med det psykososiale miljøet her: [Eventyrstuas plan for psykososialt arbeid](#)

Styrende dokument Compilo ID 11911 Mal for barnehagens egen plan for psykososialt arbeid.

2.8 Forebygging av seksuelle overgrep

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å observere og motta informasjon om barnas omsorg- og livssituasjon. Lørenskog kommune har utarbeidet en rutine som skal bidra til å forebygge seksuelle overgrep gjennom å skape trygge, sterke barn. Barnehagene jobber systematisk over tid for å bidra til at barn og unge får trygge og gode oppvekstforhold. Barn lærer om seksualitet, kropp og følelser og dette gir større mulighet for å kunne si ifra hvis de opplever krenkelser som for eksempel seksuelle overgrep. Barna lærer hva som er naturlig, hva som er rett og galt i forhold til egen og andres kropp, for å sette grenser for seg selv.

Personalet har deltatt på kurs for å bli styrket i å kunne avdekke seksuelle overgrep.

Eventuell mistanke blir meldt barnevernstjeneste og politi.

Kommunens rutine for å forebygge seksuelle overgrep kan du lese [her](#).

Styrende dokument CompiloID 12249 [Rutine for å forebygge seksuelle overgrep og krenkelser](#)

2.9 Bærekraftig utvikling

Gjennom miljøarbeidet skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på jorden. Alle kommunale barnehager er Grønt Flagg-sertifisert. Grønt Flagg er en miljøsertifisering rettet mot barnehager og skoler. Formålet med sertifiseringen er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøarbeidet.

Vårt fokus har vært og vil fortsatt være på kreativt gjenbruk. «Det å jobbe med kreativt gjenbruk, det å ha materialene i hendene, bruke, komponere og konstruere med dem, gir materialene verdi. Samtidig får vi kunnskap om hvor mye vi kaster, lærer mer om overskudd fra produksjon og hvor dårlig mange materialer/råstoff utnyttes. (Nina Odegaard).

Eventyrstua barnehage ble sertifisert første gang våren 2018 for vår måte å jobbe med gjenbruksmaterialer på. Våren 2019 ble vi resertifisert for arbeidet vårt med å redusere bruk av plast. I 2020 var fokusområdet vårt «Fra jord til bord». For sertifisering i 2021 var fokusområdet «Fra bord til jord» (kompostering). For 2023 vil vi fortsette arbeidet fra 2022 og utvide med to nye prosjekter; byttestasjon og bie - prosjekt.

Tiltak	Ansvar	Frist for gjennomføring
Så, plante og følge prosessen fra frø til mat.	Miljørådet	Høsten 2023
Bruke det vi høster i matlaging og forskning. Sette i gang prosjekterende arbeid.		Høsten 2023
Byttestasjon med klær og sko. Foreldre henger opp klær man ikke lenger trenger og så kan andre fritt hente fra stativene.	Styrer FAU	
«Bie – prosjekt»: Fokus på hvordan vi kan ta vare på pollinerende insekter.	Miljørådet	
Vi fortsetter å samle inn og bruke gjenbruks - og naturmaterialer i lek og utforskning. Ekstra fokus på å samle inn pinner etc som vi kan bygge bie – hotell av,	Ped.l	

2.10 Kosthold

Lørenskog kommune har en kostholdsplan. Målet er at kostholdsplanen bidrar til variert, sunt og bærekraftig kosthold.

Eventyrstua barnehage har egen kjøkkenhjelp 3 dager pr uke og kan derfor servere forholdsvis mye mat, uten at det kreves ekstra kostpenger. De ulike avdelingene har system for at barna hjelper til med matlaging og – servering (kjøkkenhjelper, ordensbarn), ut fra barnas alder og interesser. Baking er fast aktivitet til ulike arrangementer.

- Lunch 4 dager pr uke og med minst ett fiskemåltid hver uke
- Ettermiddagsmåltid daglig (frukt, grønnsaker, grove knekkebrød)
- Frokost tar man med selv

Styrende dokument Compilo ID 12337 Kostholdsplan

2.11 Trygg i barnehagen

Lørenskog kommune har deltatt i et forskningsprosjekt «Trygg før 3» sammen med forskere fra RBUP (Regionsenter for barn og unges psykiske helse) og BI hvor vi har samarbeidet om tiltak for å fremme barns emosjonelle, sosiale og kognitive utvikling i de daglige

samspillsituasjonene i barnehagen. Resultatene fra prosjektet viser tydelig at kvaliteten på samspillet mellom ansatte og barn ble bedre gjennom Trygg før 3. De ansatte har blitt mer sensitive, blitt flinkere til å ta barnas perspektiv, til å regulere atferd på gode måter og de har blitt bedre på å støtte barnas språkutvikling, læring og utvikling.

Etter at prosjektet «Trygg før 3» ble avsluttet, ønsker vi å implementere denne arbeidsmåten i alle våre barnehager. Denne satsningen kaller vi «Trygg i barnehagen». «Trygg i barnehagen» er en kvalitetssatsing for kommunale barnehager, i tråd med målsettinger i Strategisk plan 2018 – 2026 (Kvalitet i barnehage og skole). I barnehagen skal barn oppleve stimulerende miljø som oppmuntrer til lek, læring og mestring. Hestehoven og Hvitveisen ble med i prosjektet høsten 2020, Blåklokka og Smørblomsten skal i gang vinteren 2022.

Arbeidet knyttet til Trygg i barnehagen er beskrevet [her](#).

2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» Det betyr at trafikksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

Beskrivelse av barnehagens rutiner for trafikksikkerhet kan man lese [her](#)

3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning på disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon

Vårt utgangspunkt er en stor interesse for å forstå og å lære barna å kjenne. Gjennom pedagogisk dokumentasjon ønsker vi å synliggjøre det enkelte barns kompetanse, men også den kompetansen en gruppe barn sammen kan skape. Dokumentasjon handler om å synliggjøre praksis. Personalet får mulighet til å reflektere og få et bedre innsyn i hva barn er opptatt av. Det kan lede oss til å tilrettelegge for en enda bedre hverdag for barna.

- Kritisk refleksjon både individuelt og i refleksjonsgrupper, noe som kan bidra til at vi ser barna og vår egen rolle på en ny måte og kan endre praksis til det bedre.
- Ipad brukes til dokumentasjon og som utgangspunkt for samtale og refleksjon. I tillegg henges noen bilder (foto) opp på avdelingene.
- Dagsrapport som informasjon til foreldre.
- Barnas arbeider stilles ut i barnehagen.
- Avslutningsperm til alle barna som slutter i barnehagen.
- Bok med referat fra alle ledermøter og komitemøter.
- Tradisjonsperm, hvor planlegging og evaluering av barnehagens tradisjoner skrives ned.

Evaluering

Vi vurderer og evaluerer arbeidet vårt kontinuerlig. Dette gjøres på avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter, planleggingsdager – og sammen med barna. Vi reflekterer rundt arbeidet vårt både praktisk og faglig. Vår faglige rettesnor og juridiske arbeidsdokument er Rammeplan for barnehager.

Vi gir foresatte informasjon og innsikt i arbeidet vårt gjennom månedsbrev, utviklingssamtaler og foreldremøter. Det gjennomføres også brukerundersøkelse for foresatte. Felles brukerundersøkelse for de kommunale barnehagene ble sist gjennomført høste 2021.

Barna bidrar gjennom umiddelbare reaksjoner/respons og i samtaler i det daglige. I tillegg gjennomføres det mer formelle barnesamtaler på våren nest siste år i barnehagen, på høsten siste år i barnehagen og på våren siste året i forbindelse med overgangssamtaler til skolen.

Evalueringsarbeid er spennende, utfordrende og til tider krevende, fordi vi hele tiden må ha evne og vilje til endring og videreutvikling av barnehagens virksomhet og våre egne holdninger.

Observasjoner og kartleggingsverktøy.

Kartleggingsverktøyene ASQ og ASQ-se er innført i alle barnehager i kommunen. ASQ står for Ages and Stages Questionnaires. Skjemaet skal fylles ut sammen med foreldrene og det er satt et mål om at alle barn skal kartlegges ut fra dette skjemaet minst en gang i løpet av tiden det går i barnehage. Barnehagene har stort sett valgt å bruke dette verktøyet for 3 – åringene.

Språktester: Her bruker vi hovedsakelig tester fra «Ord som gror» (se p 2.6)

Barn som trenger ekstra støtte.

Her har vi samarbeid med ulike instanser som PPK, barnevernet, habiliteringen på Ahus, fysioterapitjenesten m.m. Opplegg tilpasset det enkelte barn blir utarbeidet i samarbeid med foreldre. Noen barn får spesialpedagogisk hjelp og egne støtteressurser. For andre barn er det tilstrekkelig at barnehagepersonalet får veiledning og kan støtte barnet gjennom det allmennpedagogiske arbeidet.

4. Samarbeid

4.1 Samarbeid hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte.

Foreldresamarbeidet skjer på individnivå, på gruppenivå og gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen har alltid barnets beste som mål.

Foreldrerådet fremmer foreldrenes fellesinteresser og bidrar til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ.

Foreldresamarbeid:

Foreldre i Eventyrstua barnehage skal oppleve å bli sett og hørt. Vårt fokus er gjensidig åpenhet, tillit og nytenkning i hvert enkelt møte med foreldre. Vi ser på foreldrene som våre viktigste samarbeidspartnere. Vi ønsker å være en arena for erfaringsutveksling og diskusjon med foreldre om alle temaer som er viktige for et barns hverdag. Først og fremst vil dette legges til foreldresamtalene, men også foreldremøter.

Daglig kontakt:

- Tilgjengelige voksne som etterstreber å ha tid til å snakke med foreldrene.
- Telefonkontakt ved ønske og behov.
- Alle ansatte skal kunne navnet på alle barna på huset og alle foreldre på sin avdeling.

Informasjon og samarbeidstiltak:

- Foreldremøte for nye foreldre i juni.
- Oppstartsamtale med styrer for nye foreldre.
- Tilvenningssamtale med pedagog på avdelingen for nye foreldre.
- Tilbud om foreldresamtaler 2 ganger i året, evt. flere ved behov.
- Ved alle møter og samtaler innkalles det tolk dersom det er behov for det.
- Det gjennomføres ett til to ordinære foreldremøter årlig. Valg av representanter til FAU gjøres på høstens foreldremøte, til sammen 8 representanter.
- Lovpålagt SU (samarbeidsutvalg) bestående av to representanter fra hver av gruppene foreldre, ansatte og eier (her: kommunepolitikere).
- Juletreffest og sommerfest samt evt. dagnad med FAU som initiativtakere.
- Vi har en fast ukerytme som evalueres og endres ved behov.
- Vi har lite detaljerte månedsplaner. Dette fordi vi alltid skal ha fokus på å plukke opp det barna viser interesse for - og sammen med våre planer, la dette styre hvordan arbeidet utvikler seg i takt med barnas interesse.
- Månedsbrevet er en refleksjon og en evaluering av foregående måned og gir noen detaljer og forklaringer på det som kommer i kommende måned.
- Barnehagens kalender inneholder viktige datoer og er en kortversjon av denne årsplanen. Denne sendes ut i Transponder (den digitale meldingsboken som brukes til kommunikasjon mellom barnehage og hjem i Lørenskog kommune).
- Barnehagen har egen hjemmeside, men denne er svært statisk og fungerer mest som informasjonskanal for nye søkere til barnehagen.
- Barnehagen har egen Facebookside der ulik informasjon og bilder blir lagt ut. To av avdelingene har også Instagramkontoer. Begge disse sosiale mediene har åpne profiler, noe som er et krav fra Lørenskog kommune. Dette betyr at bilder som legges ut ikke viser ansikter (bildene anonymiseres).
- Foreldre inviteres til arrangementer som FN-dagen, Lucia og andre årlige sammenkomster.

SU og FAU:

§4 i Lov om barnehager sier følgende:

”For å sikre samarbeid med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Departementet gir forskrifter om foreldrerådets og samarbeidsutvalgets oppgaver”

FAU (Foreldrenes arbeidsutvalg): På høstens foreldremøter velges det to foreldrerepresentanter fra hver avdeling. FAU sin hovedoppgave er å bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Hos oss har FAU ansvar for å arrangere juletreff en søndag tidlig i januar og har delansvar sammen med personalet for sommerfesten. I tillegg arrangerer FAU hovedrengjøring av barnehagen hver vår. Dette er en god inntektskilde for FAU (ca kr 17 000,-). Inntektene har gått til bevertning på juletreff og sommerfest, gjerne også underholdning på sommerfesten. I tillegg har FAU kjøpt ulike ting til barnehagen somca 20 par ski og skisko, lavvo og bålpanne.

FAU får seg også forelagt ulike saker til uttalelse, som barnehagens pedagogiske årsplan og høringer som for eksempel skoletidsplan.

Samarbeidsutvalget (SU) er barnehagens øverste organ og består av:

- To foreldre. Disse velges blant FAU – repr. på høstens første FAU – møte.
- To ansatte.
- En politisk valgt representant.
- Barnehagens styrer har møte – og uttalerett, men ikke stemmerett.

SU tar opp saker av viktighet for barnehagen og foreldrene. SU har for eksempel engasjert seg i trafiksikkerheten ved barnehagen. SU fastsetter barnehagens årsplan.

[Årshjul for FAU sitt arbeid finner du her](#)

[Vedtakter for FAU finner du her](#)

4.2 Overganger

For tilvenning i barnehagen følger vi Lørenskogmodellen. Lørenskogmodellen beskriver hvordan barnehagene i samarbeid med foresatte tilrettelegger for en trygg og god barnehagestart for barna. Lørenskogmodellen består av minimum 5 dager med foreldreaktiv tilvenning. Tilvenningen er organisert på en slik måte at barna får etablere en trygg relasjon til en voksen i barnehagen, før barnet skal være i barnehagen uten

foresatte. Du kan lese mer om Lørenskog modellen og foreldreaktiv tilvenning i barnehagen [her](#).

Innad i barnehagen:

- Personalet på ny avdeling går aktivt inn for å bli kjent med barna som skal flytte over når man møtes ute og ellers.
- Etter en oppsatt plan er de barna som skal flytte over på storbarnsavdeling jevnlig på besøk på ny avdeling.
- Barna som skal flytte over er i juni en hel uke på ny avdeling sammen med voksne fra gammel avdeling.
- Velkomstbrev og praktisk ting som merket plass, er klart når barn og foreldre kommer til ny avdeling.
- Overgangssamtaler med pedagog på ny avdeling i løpet av de første par ukene.

4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen

Barne- og ungdomsfaglige møter

Barnehagen tilbyr tverrfaglig bistand til barn og familier. Representanter fra helsestasjonen, pedagogisk psykologisk kontor (PPK), barnevernet og barnehagen representerer det tverrfaglige samarbeidssystemet, har månedlige møte i barnehagen etter fast møteplan. Det tverrfaglige samarbeidet skal ivareta barn som ikke trives, eller hvis det er bekymringer knyttet til utvikling hos barnet. Initiativ til å ta opp saker kan tas av foreldrene selv eller av barnehagepersonalet. Det lages en årlig møteplan med møter i barnehagen hver sjette uke.

Styrende dokument Compilo: ID:5713 Barne- og ungdomsfaglige møter

5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd

Progresjonsplanene beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene i rammeplanen. Barnehagen ser fagområdene i sammenheng og legger til rette for arbeidsmåter som bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å få tilført nye erfaringer og opplevelser. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna utvikler seg, lærer og opplever fremgang. Barnehagen legger til rette for at barn i alle aldersgruppene får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter.

Vi har valgt å ha aldersinndelte grupper og prøver å samle ett til to alderskull på en avdeling. Dette kan innebære noen flere bytter av avdeling gjennom barnehagetiden, men vi flytter grupper av barn samlet, slik at etablerte vennskap kan beholdes. Vi ser mange fordeler med å ha forholdsvis aldershomogene barnegrupper:

- Det er lettere å følge barnas naturlige rytme og fysiologiske behov.

- Man kan jobbe med prosjekter over tid tilpasset den aktuelle aldersgruppens behov og naturlige interesse.
- Det er enklere å organisere rommet; «den tredje pedagogen» ut fra det som inspirere den aktuelle aldersgruppen.
- Når alle skolestarterne er samlet på en avdeling, kan man jobbe med de ulike aktivitetene det er lagt opp til siste året i barnehagen når som helst i løpet av dagen. Det gir en større frihet og fleksibilitet.

5.1 Progresjonsplan - fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagen, og som bidrar til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Vi ser fagområdene i sammenheng og alle fagområdene er en gjennomgående del av barnehagens innhold. Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene oppleves som meningsfull, læringsrik og morsom del av barnas hverdag.

Eventyrstuas progresjonsplan finner du [Legges inn her](#)